തൊരു സംശയവുമില്ല. അദ്ദേഹം തിരുവിതാംകൂർ സർവീസിലല്ലാതിരുന്നെങ്കിൽ എത്രയൊ ഉയർന്നനിലയിൽ ഇരിക്കുമായിരുന്നു എന്ന് ഒരു സുപ്രസിദ്ധരാജ്യതന്ത്രജ്ഞനും ഒരിക്കൽ തിരുവിതാംകൂറിലെ ദിവാനും ആയിരുന്ന സർ. പി. രാജഗോപാലാചാര്യർ പരസ്യമായിട്ടും എന്നോടും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതും ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഓർക്കുന്നു. ഈ മഹാനുഭാവൻ ദീർഘകാലം ജീവിച്ചിരുന്നു നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനും ഇൻഡ്യാ സാമ്രാജ്യത്തിനുതന്നെയും ശ്രേയസ്കരങ്ങളായ പല സംഗതികളും ചെയ്യുന്നതിനു സർവശക്തൻ കടാക്ഷിക്കട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് വിരമിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

Mr. N. Ramakrishna Pillai (*Vaikam* cum *Shertallai*) : Sir, I beg to associate myself with the sentiments expressed by the previous speakers.

Mr. E. P. Varghese (*Nominated*) : I also associate myself with the sentiments expressed by the previous speakers.

Rao Bahadur Dr. N. Kunjan Pillai : Sir, I wish to express my sincere thanks to my honourable friends for their congratulations and for the very kind references they made about me.

REFERENCE TO THE LATE MR. S. ADAM SAIT.

President : I call upon the Chief Secretary to discharge another duty, but not one so pleasant.

Rao Bahadur Dr. N. Kunjan Pillai : Sir, to-day we miss the familiar face of our honourable colleague, Mr. Adam Sait. During the interval after the last meeting of this House the cruel hand of death had snatched him away and we will never see him again. The late Mr. Adam Sait was a member of this House from its inception. Previously he was also a member of the Sri Mulam Popular Assembly on various occasions. In both these capacities he was fully alive to his responsibilities to the constituencies he represented and he never lost an opportunity to voice forth their needs and requirements with credit to himself and with great moderation. Till a few years ago, Mr. Adam Sait was a permanent resident of Trivandrum, and then there was no public function in Trivandrum in which Mr. Sait did not take part.

Even after he removed his residence to Alleppey he always took the greatest interest in all the public functions that took place in Trivandrum, and he never lost the chance of doing what he could to make the functions, like the celebration of His Highness the Maha Raja's Birthday or the celebration of the Silver Jubilee of His

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

[Rao Bahadur Dr. N. Kunjan Pillai.]

Majesty a success. Sir, I knew the late Mr. Adam Sait for over a quarter of a century. What I appreciated in him most was his straight-forwardness, his simplicity and the purity of his heart. By birth he was a Muslim, but by nature he was a Travancorean. He was free from the narrow-mindedness of a communalist. He seldom made a request to you, Sir. But when he did make, you may be sure it was not for his own purpose but to help a poor man who had no godfather to support him. Such was his large-heartedness. By his death this House has lost a useful member, the Muslim community has lost a sincere friend and well-wisher and the country has lost a genuine patriot. Sir, with these few words I move that this House do record its great sorrow at the death of Mr. Adam Sait and convey its condolence to the members of the bereaved family.

Mr. J. John Kattakayam: സർ, മി. ആദം സേട്ടിന്റെ മോഹവിയോഗത്തിൽ അനുശോചിച്ചുകൊണ്ട് അല്പം സംസാരിക്കുന്നതു സമുചിതമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ പ്രാവശ്യവും രണ്ടു അനുശോചനങ്ങൾ നമുക്കു നടത്തേണ്ടതായി വന്നുകൂടി. ഇന്നു ഇപ്പോഴും വീണ്ടും ഒരു അനുശോചനംകൂടി നടത്തേണ്ടിവന്നതു തീലോം വ്യസനകരംതന്നെ. മി. ആദംസേട്ട് ഈ നിയമസമിതിയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽ ഇതിലെ ഒരംഗമായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞ ശ്രീമൂലം പ്രജാസഭയുടെ പല യോഗങ്ങളിലും നിയമസഭയിൽതന്നെയും അദ്ദേഹം മുസ്ലീം സമുദായത്തെ നിരന്തരമായും നിരംകുശമായും പ്രതിനിധീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മാന്യനാണ്. മുനിസിപ്പൽ കൗൺസിലർ, റയിൽവെ ബോർഡിലെ അംഗം, ഈ സംസ്ഥാനത്തു നിയമിച്ചിട്ടുള്ള പല കമ്മിറ്റികളിലെയും അംഗം എന്നീ നിലകളിൽ അദ്ദേഹം ഈ നാട്ടുകാർക്കു സുപരിചിതനായിരുന്നു. ഈ നിയമസമിതിയിൽതന്നെ അദ്ദേഹത്തെ ഒരിക്കൽ പാനൽ ചെയർമാനായി തിരഞ്ഞെടുത്തിരുന്നു. മുസ്ലീംസമുദായത്തിന്റെ അഭിമാനസ്തംഭമായ അദ്ദേഹം ഈ നമ്മുടെയിടയിൽനിന്നും ഇപ്പോൾ തിരോധാനം ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഈ അവസ്ഥയിൽ അനുശോചിക്കയല്ലാതെ നമുക്കു മറെറന്തു ചെയ്യാൻ? ഇപ്പോൾ മി. ആദമുഖം പിള്ളയിരിക്കുന്ന പ്രഥമസ്ഥാനത്തെയാണദ്ദേഹം അലങ്കരിച്ചിരുന്നതു്. തല പെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയൊ എന്നു പറയുമ്പോലെ ഈ ഭാഗത്തെ തലയെയാണു് വിധി തട്ടിക്കൊണ്ടുപായതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിര്യാണത്തിലുള്ള അനുശോചനം ഞാൻ ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു.

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

Mr. E. P. Varghese : Sir, I also wish to associate myself with all that has been said on the demise of Mr. Adam Sait. In his untimely demise this House has lost a good member and the country a dutiful citizen. He was known to me even before I came into this House or before he became a member. He was a very genial friend, and if I may say so he possessed a heart as big as his body. He had the interest of his community at heart. But he loved every other community as he loved his own. He was a friend of the poor. He was a very sociable man and he was never wanting in courtesy to anybody either inside or outside this House. I associate myself with the condolence expressed by the Chief Secretary and join with the view expressed that the condolence be conveyed to the bereaved members of his family.

Mr. S. Piraviperumal Pillai : Sir, I also wish to associate myself with all that has been expressed in this House on the demise of Mr. Adam Sait.

Mr. M. N. Narayana Menon: സർ, ചീഫ് സെക്രട്ടറി അവർകൾ പറഞ്ഞ അഭിപ്രായത്തോടുകൂടി അക്ഷരംപ്രതി ഞാനും യോജിച്ചു കൊള്ളുന്നു. പരേതനായ മി. ആദംസേട്ടും ഞാനും തമ്മിൽ കഴിഞ്ഞ മുപ്പതു കൊല്ലമായി വലിയ സ്നേഹിതന്മാരായിരുന്നു. പഴയ ശ്രീമൂലം പ്രജാസഭയിലും ഞങ്ങൾ ഒരുമിച്ചു അംഗങ്ങളായിരുന്നിട്ടുണ്ട്. അസംബ്ളിഹാളിൽ എന്നപോലെതന്നെ മറ്റു പല പൊതുസമ്മേളനങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സർവ്വസമുദായസ്നേഹത്തേയും വിനയസ്വഭാവത്തേയുംപറ്റി എനിക്കു നല്ലവണ്ണം അറിയാവുന്നതാണ്. പല നല്ല കാര്യങ്ങളിലും ഏർപ്പെട്ട് അദ്ദേഹം ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു മഹാനുഭാവന്റെ മരണത്തിൽ നാം ശോചിക്കയും പരേതന്റെ ആത്മാവിന്റെ നിത്യശാന്തിക്കായി പ്രാർത്ഥിക്കയും, നമ്മുടെ ദുഃഖത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബാംഗങ്ങളെ അറിയിക്കയും ചെയ്യണമെന്നഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൊണ്ടു വിരമിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

Mr. G. Narayana Aiyar : Sir, by the death of Mr. Adam Sait we have lost a sincere and true friend and a true patriot. I also join with all the previous speakers who have expressed their sorrow on the demise of Mr. Adam Sait in all what they have said and pray that his soul may rest in peace.

Mr. M. Govindan : Sir, I also associate myself with all that has been said regarding the demise of my friend Mr. Adam Sait. I may be permitted to add that I feel it as a personal loss because he was such an agreeable and good friend to me.

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

Mr. N. Ramakrishna Pillai: I wish to add my own humble tribute to the memory of the late Mr. Adam Sait who was my intimate friend and also my colleague in the Legislative Council of 1097. Mr. Adam Sait was a sincere and loving friend, a pleasant companion and a real friend of the rich and poor alike. In his death the country has sustained a severe loss. I agree with all the sentiments expressed by the learned mover of the resolution.

President: The Chair also wishes to identify itself with the sentiments that have been expressed by the previous speakers. In the death of Mr. Adam Sait, we have lost not only a valuable colleague but also a great friend. I am personally aware that he was highly loved and respected not only by the Muslim community of which he was one of the accredited leaders, but by all communities alike. It is rare to find one such in these days of communal warfare, to come across one who was able to sail smoothly on the rough seas of communalism. From that standpoint I think the country has suffered a serious loss. It is, I think, the intention of the House that the condolence resolution should be conveyed to the members of his bereaved family. The President will do accordingly.

PROCEDURE RE: GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET AND THE VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS.

Before we proceed to the general discussion of the budget, I think it is usual to lay down the general lines which have got to be observed.

As you are already aware, the debate on the budget will begin to-day with a general discussion, followed by the voting of demands for grants from Monday. The maximum of four days allowed under Rule 74 has been allotted for the latter. The demands will be discussed in the order in which they appear in the printed list placed in your hands. The demands under I — Public Works Department, IV — Education and V — Land Revenue may each be discussed for half a day, and not more than one hour will be allotted for each of the remaining demands.

The procedure in calculating the time for the voting of demands will be the one adopted in previous years. A day will be taken as from 11 A. M. to 5 P. M. of which the first hour is available for questions and another hour (1 to 2 P. M.) as lunch interval. The remaining four hours will be reckoned as a full day and two hours as half a day. If the time taken up for questions and answers is less than an hour, the remaining time will also be available to the House for the voting of demands, but such available time will not go to increase the time allotted for any one demand, and will only enable the House to reach more demands.

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly